

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΕ057	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B (2^ο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
Διδάσκουσα: Μανικάρου Μεταξούλα			
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου και ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην ελληνική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	e-course από την ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/τριες που θα ολοκληρώσουν επιτυχώς το συγκεκριμένο μάθημα αναμένεται:

- Να γνωρίζουν το εύρος των ειδών του παιδικού βιβλίου, τη θεματολογία του, τα σημαντικότερα έργα και τους σημαντικότερους εκπροσώπους του.
- Να είναι σε θέση να σχεδιάζουν διδακτικές ενότητες και διδακτικές προσεγγίσεις / δραστηριότητες ποικίλων ειδολογικά βιβλίων στο επίπεδο της σχολικής τάξης.
- Να αναγνωρίζουν και να αξιοποιούν τον ιδεολογικό / κοινωνικοποιητικό / βιβλιοθεραπευτικό ρόλο των παιδικών βιβλίων.
- Να έχουν διαβάσει παιδικά βιβλία και να βελτιωθεί η προφορική και γραπτή έκφρασή τους.
- Να καλλιεργήσουν ένα αισθητήριο δημιουργίας κριτηρίων και αξιολόγησης για την επιλογή κατάλληλων παιδικών βιβλίων ανάλογα με την ηλικία των αναγνωστών.
- Να εκπονούν και να παρουσιάζουν μια επιστημονική ερευνητική εργασία

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Λήψη αποφάσεων

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Αυτόνομη εργασία

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Ομαδική εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση της

βιβλιογραφίας και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάλυση ευθύνης και λήψη αποφάσεων για την επιλογή παιδικών βιβλίων με τη βοήθεια των οποίων οι φοιτητές θα διαχειριστούν ποικίλες καταστάσεις ζωής

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα οργανώνεται σε δύο κατευθύνσεις: **A) θεωρητική** και **B) πρακτική**.

A) Το **θεωρητικό μέρος**, με διαλέξεις και εισηγήσεις, περιλαμβάνει τα εξής θέματα:

- Εισαγωγή στην προβληματική και στη χρήση / γενική προσέγγιση των όρων: «παιδικό βιβλίο» ή «βιβλίο για παιδιά».
- Κατηγορίες / είδη παιδικού βιβλίου: λογοτεχνικά, βιβλία γνώσεων, σχολικά, παραμύθι, μύθοι-θρύλοι, εικονοβιβλίο (picture book), εικονογραφημένο βιβλίο (illustrated book), μικρές ιστορίες, μυθιστόρημα, διήγημα, ποίηση, κόμικς, graphic novel, e-book, παιχνιδοβιβλίο.
- Το Παιδικό Βιβλίο και η συμβολή του στην ολόπλευρη ανάπτυξη του παιδιού (γλωσσική, κοινωνική, αισθητική ανάπτυξη, βιβλιοθεραπευτική μέθοδος)
- Παράγοντες σύνδεσης του παιδιού με το βιβλίο.
- Κριτήρια επιλογής και αξιολόγησης των παιδικών βιβλίων.
- Παιδικά περιοδικά και εφημερίδες (έντυπα και ηλεκτρονικά).
- Εμπλουτισμός των τρόπων (διδακτικής) αξιοποίησης των βιβλίων. Αξιοποίηση του Ανθολογίου λογοτεχνικών κειμένων για το Δημοτικό.
- Συγγραφείς και παιδικά βιβλία. Θεματικές αναζητήσεις των συγγραφέων.
- Ερευνητική Μεθοδολογία: Παρουσίαση των εργαλείων αναφορικά με το παιδικό βιβλίο (βιβλιογραφικές πηγές, βασικά εγχειρίδια, ηλεκτρονικές πηγές)

B) Το **πρακτικό μέρος** περιλαμβάνει:

1. Βασικές έννοιες (δομικοί άξονες) ανάλυσης και αναγνωστικής προσέγγισης ενός παιδικού βιβλίου. I) κειμενικά στοιχεία: αφήγηση, θέμα, ήρωες/ χαρακτήρες, δομή, πλοκή, σκηνικό (χωροχρονικό πλαίσιο), οπτική γωνία/εστίαση και ι) μη κειμενικά στοιχεία

(παρακείμενο: περικειμενικά & επικειμενικά στοιχεία). Εφαρμογή τους σε παιδικά βιβλία.

2. Θέματα μελέτης και εργασιών αναφορικά με το παιδικό βιβλίο (οι άξονες προσδιορίζονται από το περιεχόμενο του μαθήματος).

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία, συζήτηση στην αίθουσα-αμφιθέατρο</p>															
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάσεις με μορφή PowerPoint. • Πολυμεσικό υλικό σχετικά με τους συγγραφείς τα και έργα τους. • «Πλοήγηση» στο διαδίκτυο για μελέτη επιπλέον εκπαιδευτικού υλικού. • Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της πλατφόρμας e-course. • Χρησιμοποιείται η Πλατφόρμα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (e-course) για σημειώσεις (διαφάνειες), πρόσθετο εκπαιδευτικό υλικό και πληροφορίες για το μάθημα. 															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 1290 1082 1384">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1098 1290 1361 1384">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 1384 1082 1541">Διαλέξεις της διδάσκουσας με ενεργοποίηση των φοιτητών για συμμετοχή στο μάθημα</td> <td data-bbox="1098 1384 1361 1541">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1541 1082 1653">Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1098 1541 1361 1653">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1653 1082 1765">Ατομικές και ομαδικές εργασίες</td> <td data-bbox="1098 1653 1361 1765">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1765 1082 1832">Μελέτη για εξετάσεις</td> <td data-bbox="1098 1765 1361 1832">18</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1832 1082 1899">Εξετάσεις</td> <td data-bbox="1098 1832 1361 1899">3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1899 1082 1957">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1098 1899 1361 1957">100</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις της διδάσκουσας με ενεργοποίηση των φοιτητών για συμμετοχή στο μάθημα	39	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	20	Ατομικές και ομαδικές εργασίες	20	Μελέτη για εξετάσεις	18	Εξετάσεις	3	Σύνολο Μαθήματος	100	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις της διδάσκουσας με ενεργοποίηση των φοιτητών για συμμετοχή στο μάθημα	39															
Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	20															
Ατομικές και ομαδικές εργασίες	20															
Μελέτη για εξετάσεις	18															
Εξετάσεις	3															
Σύνολο Μαθήματος	100															

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προαιρετική προσθετική εργασία.
<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αναγνωστόπουλος, Β. Δ. (152008). *Τάσεις και εξελίξεις της παιδικής λογοτεχνίας*. Αθήνα: Οι εκδόσεις των φίλων.

Αρτζανίδου, Ελ., Γουλής, Δ., Γρόσδος, Στ. Καρακίτσιος, Α. (2011). *Παιχνίδια Φιλαναγνωσίας και αναγνωστικές εμπυχωσεις*. Αθήνα: Gutenberg.

Δελώνης, Α. (21991). *Βασικές Γνώσεις για το παιδικό και νεανικό βιβλίο*. Αθήνα: Σύγχρονο Σχολείο.

Κανατσούλη, Μ. (2004). *Ιδεολογικές διαστάσεις της Παιδικής Λογοτεχνίας*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.

Καραγιάννης, Θ. (1999). *Θεματολογία Παιδικής Λογοτεχνίας*. Αθήνα: Νικόδημος.

Καρπόζηλου, Μ. (1994). *Το παιδί στην χώρα των βιβλίων*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Κατσίκη-Γκίβαλου, Ά, Καλογήρου, Τζ. & Χαλκιαδάκη, Ά. (επιμ) (2008). *Φιλαναγνωσία και Σχολείο*. Αθήνα: Πατάκης.

Κατσίκη-Γκίβαλου, Α. (152009). *Το θαυμαστό ταξίδι. Μελέτες για την παιδική Λογοτεχνία*. Αθήνα: Πατάκης.

Κατσίκη-Γκίβαλου, Α. (επιμ.) (2001). *Λογοτεχνική Ανάγνωση και Διδακτικές εφαρμογές. Δημοτικό-Γυμνάσιο-Λύκειο*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Καψάλης, Γ. Δ. (2003). *Μελέτες παιδικής λογοτεχνίας*. Αθήνα: Gutenberg.

Παπαδάτος, Γ. (2014). *Το παιδικό βιβλίο στην εκπαίδευση και στην κοινωνία*. Αθήνα: Παπαδόπουλος, Αθήνα.

Παπαδάτος, Γ. (32013). *Παιδικό βιβλίο και φιλαναγνωσία*. Αθήνα: Πατάκης.

Παπαδάτος, Γ. & Παπαδόπουλος, Γ. (επιμ.), (2017). *Το παιδικό βιβλίο Γνώσεων*. Αθήνα: Παπαδόπουλος.

Παπαδοπούλου, Σμ. (2004). *Η Συναισθηματική Γλώσσα. Βιβλία που μιλούν σε μαθητές... που σιωπούν*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.

Παπαντωνάκης, Γ. (επιμ.), (2006). *Πρόσωπα και προσωπεία του αφηγητή στην ελληνική παιδική και νεανική λογοτεχνία της τελευταίας τριακονταετίας*. Αθήνα: Πατάκης.

Παπαντωνάκης, Γ. (2001). *Εισαγωγή στο ελληνικό παιδικό μυθιστόρημα επιστημονικής φαντασίας. Από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Κέδρος.

Πατέρα, Α. & Τσιλιμένη, Τ. (2012). *Φιλαναγνωσία και κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού. Θεωρητικές προσεγγίσεις, δραστηριότητες και παιχνίδια*. Αθήνα: Επίκεντρο.

Πάτσιου, Β. (1955). *«Η Διάπλασις των Παίδων» 1879-1922*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Πενάκ, Ντ. (2000). *Σαν ένα μυθιστόρημα* (μετάφραση: Ρένα Χάτχουτ). Αθήνα: Καστανιώτης.

Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου, Λ. (1987). *Μιλώντας για τα παιδικά βιβλία*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Ποσλάνιεκ. Κρ. (1991). *Να δώσουμε στα παιδιά την όρεξη για διάβασμα* (μετάφραση: Αθήνη Στέση). Αθήνα: Καστανιώτης.

Ροντάρι, Τζ. (2001). *Γραμματική της φαντασίας. Εισαγωγή στην τέχνη να επινοείς ιστορίες* (μετάφραση: Γιώργος Κασαπίδης). Αθήνα: Μεταίχμιο.

Σακελλαρίου, Χ. (2009). *Ιστορία της παιδικής Λογοτεχνίας*. Αθήνα: Νόηση.

Σιβροπούλου, Ρ. (2003). *Ταξίδι στον κόσμο των εικονογραφημένων μικρών ιστοριών. Θεωρητικές και Διδακτικές διαστάσεις*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Τσιλιμένη, Τ. (2003). *Οι μικρές Ιστορίες κατά την εικοσαετία 1970-1990. Γραμματολογική, παιδαγωγική και γλωσσική εξέταση*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Τσιλιμένη, Τ. (2007). *Εικονογραφημένο Παιδικό Βιβλίο: Όψεις και Απόψεις*. Βόλος: Πανεπιστημιακές εκδόσεις Θεσσαλίας.

Χατζηδημητρίου-Παράσχου, Σ. (2010). *Παιδικά Περιοδικά και Λογοτεχνία. Το περιοδικό Παιδικός Κόσμος (1930-1952)*. Αθήνα: Ελληνοεκδοτική.

Περιοδικά

Διαδρομές στο χώρο της Λογοτεχνίας για παιδιά και νέους

Ηλεκτρονικό περιοδικό «Κείμενα»